

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. J.**, bytom Z., proti žalovanej **Slovenskej advokátskej komore**, so sídlom Kolárska 4, Bratislava, zastúpenej JUDr. E., advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie T., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 1092/2009 zo dňa 9. januára 2009, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/37/2009 - 83 zo dňa 11. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/37/2009 - 83 zo dňa 11. marca 2010 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e.**

O d ō v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach, uznesením č. k. 6S/37/2009 - 83 zo dňa 11. marca 2010 prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 1092/2009 zo dňa 9. januára 2009, ktorým s poukazom na § 7 ods. 1 písm. g) a ods. 3 a § 71 ods. 2 písm. b) zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o advokácii“) vyčiarila žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu, že žalobca nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy

v Slovenskej republike a ani nemá uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaného zahraničnou vysokou školou.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že má pochybnosti o ústavnosti rozhodnutia žalovanej v tom, či zákon je alebo nie je v rozpore s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, preto prerušil konanie s tým, že postúpi návrh Ústavnému súdu Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska k otázke, či zákon je v súlade s princípom materiálneho právneho štátu, ktorého podstatou a zmyslom je princíp spravodlivosti ako najvyšší a najvýznamnejší právny princíp.

Proti tomuto uzneseniu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov, uvedených v § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p., navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru žalovanej uznesenie súdu o prerušení konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) druhá veta O.s.p. by malo byť odôvodnené tak, aby z neho bolo jasné, o aký konkrétny rozpor právneho predpisu s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou má ísť. Poukázala na to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd spochybňuje súlad celého zákona o advokácii s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pričom predmetom konania je jedna dielčia otázka – otázka súladu konkrétneho ustanovenia zákona o advokácii - § 7 s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, avšak konkrétny a presný dôvod prerušenia konania z odôvodnenia nevyplýva. Považovala za hmlisté stanovisko, podľa ktorého by mal Ústavný súd Slovenskej republiky odpovedať na otázku, či zákon o advokácii je v súlade s princípom materiálneho právneho štátu, ktorého podstatou a zmyslom je princíp spravodlivosti ako najvyšší a najvýznamnejší právny princíp. Namietala, že otázka, ktorú má krajský súd v danej veci riešiť, t. j. či mala žalovaná právo dodatočne vyčiarknuť žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu, že bol do tohto zoznamu zapísaný, hoci nespĺňal podmienky na zápis, nemá s princípom spravodlivosti nič spoločné. Konštatovala preto, že z odôvodnenia uznesenia nevyplýva to najdôležitejšie, t.j. presne a správne sformulované a vyargumentované presvedčenie súdu o nesúlade zákonného ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Na záver poukázala na ustálený právny názor, vyslovený v rozsudkoch Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/65/08 a sp. zn. 6Sžo/86/08, podľa ktorých absolvent bývalej Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti (ďalej aj „VŠ ZNB“) nespĺňa podmienku „získania právnického vzdelania v Slovenskej republike“ uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) zákona o advokácii.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol odvolanie žalovanej v plnom rozsahu zamietnuť. Podľa jeho názoru neobstojí námietka žalovanej, že súd mal uviesť, konkrétne ktoré ustanovenie zákona je v rozpore s ústavou, pretože posúdenie, či ide o rozpor alebo nie, prenecháva súd Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Odôvodnenie rozsudkov najvyššieho súdu, podľa ktorých absolventi VŠ ZNB nespĺňajú podmienku získania právnického vzdelania, na ktoré poukazuje žalovaná v odvolaní, považuje žalobca za vyložene účelové, politické a diskriminačné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov, uvedených v odvolaní, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej je potrebné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu"). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2, 3 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bol žalobca s poukazom na § 7 ods. 1 písm. g), ods. 3 a § 71 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii vyčiarknutý zo zoznamu advokátov, vedeného žalovanou, z dôvodu, že nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike a ani nemá uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa, vydaného zahraničnou vysokou školou.

Krajský súd konanie o preskúmanie zákonnosti vyššie uvedeného rozhodnutia s odkazom na ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. prerušil z dôvodu, že má pochybnosti, či zákon (zrejme mal na mysli zákon o advokácii) je alebo nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, s jej čl. 1, s tým, že vec postúpi na zaujatie stanoviska Ústavnému súdu Slovenskej republiky k otázke, či zákon je v súlade s princípom materiálneho právneho štátu, ktorého podstatou a zmyslom je princíp spravodlivosti ako najvyšší a najvýznamnejší právny princíp.

Uznesenie o prerušení konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. plní dvojakú funkciu. Prvá funkcia spočíva v tom, že ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa prerušuje konanie. Druhou funkciou je, že dôvody takéhoto uznesenia slúžia ako odôvodnenie návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, teda je procesným predpokladom pre podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov na ústavnom súde všeobecným súdom. Tento procesný predpoklad všeobecný súd preukazuje uznesením, ktoré obsahuje výrok o prerušení konania. Podaniu návrhu na ústavný súd musí predchádzať rozhodovacia činnosť všeobecného súdu. Je potrebné, aby všeobecný súd v súvislosti s rozhodovacou činnosťou vyložil a použil všeobecne záväzný právny predpis, ktorého nesúlad s ústavou mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. V súvislosti so skúmaním dôvodnosti rozhodnutia o prerušení konania je preto nevyhnutné, aby bolo dostatočne odôvodnené, lebo inak by nebolo možné urobiť záver, z akých dôvodov

k tomuto prerušeniu konania došlo, čo by mohlo mať neblahý vplyv na porušenie základného práva konať bez zbytočných priet'ahov.

V danom prípade sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s odvolacou námietkou žalovanej o nedostatočne odôvodnenom uznesení o prerušení konania. Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia nešpecifikoval, na základe akého rozporu konkrétneho právneho predpisu došlo k obligatórnemu prerušeniu konania. Možno sa iba domnievať, že zrejme pôjde o nesúlad zákona o advokácii (čo vyplýva z konštatovania prvostupňového súdu v odôvodnení rozhodnutia, že žalobca v žalobe namietal rozpor medzi zákonom o advokácii a princípom právneho štátu ako základného ústavnoprávneho princípu najvyššej právnej sily a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kde je zakotvený princíp spravodlivosti), avšak z odôvodnenia nevyplýva, o ktorom konkrétnom ustanovení resp. ustanoveniach má pochybnosť, že sú v rozpore s ústavou.

I keď obsah odôvodnenia vyhotoveného nemeritórneho rozhodnutia (uznesenia) nie je stanovený, a preto postačuje, aby v ňom súd uviedol len základné dôvody, ktoré ho viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia **zrozumiteľným a preskúmateľným** spôsobom vysvetliť, a to s ohľadom na jeho funkciu procesného predpokladu na podanie návrhu na ústavnom súde, je nevyhnutné závery súdu dostatočne odôvodniť.

Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov nezostávalo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky iné ako napadnuté rozhodnutie krajského súdu z procesných dôvodov s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) a 2 O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 26. januára 2011

JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth